

בקשה לאישור תובענה כייצוגית
בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

חמד סואעד

בעניין:

נושא תעודת זהות מספר 316120583
מהיישוב חוסנייה, מיקוד 2011100

על ידי באי-כוחו גיל רון, קינן ושות', עורכי-דין
מבית לסיין, רחוב ויצמן 32, תל-אביב 6209105
מס' טל': 03-6967676; מס' פקס': 03-6967673

המבקש

- נ ג ד -

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
חברה פרטית מספר 520031931
מרחוב מנחם בגין 132, תל אביב 6701101

המשיבה

" אל תספרו לי / שפדי לעוף / כל מה שצריך / זה זוג כנפים /

אם רוצים לעוף / יש לדאג / שיהיו גם שמים "

כנפיים, עידית ברק

בית המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן :

- א. לאשר למבקש להגיש תובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן : חוק תובענות ייצוגיות) ;
- נוסח התובענה הייצוגית מצורף לבקשה זו כנספח 1 ;
- ב. לקבוע, בהתאם לסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל אדם אשר גר ביישוב חוסנייה שבגליל המערבי, החל משבע השנים לפני הגשת בקשת אישור זו ועד הגשת התביעה הייצוגית לאחר אישורה ; לחלופין בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה ;
- ג. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המבקש יהיה התובע הייצוגי, וכי באי-כוחו החתומים על בקשה זו יהיו באי-הכוח המייצגים ;
- ד. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המעשים המתוארים בבקשה זו מקימים לחברי הקבוצה עילות תביעה בגין הפרת חובה חקוקה, לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן : פקודת הנזיקין) ; הפרת האיסור להפלות מחמת מקום מגורים, לפי סעיף 3(א1) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000 (להלן : חוק איסור הפליה) ; רשלנות, לפי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין ; וכל עילה אחרת העולה מן העובדות שמופיעות בבקשה זו ;
- ה. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, כי אלה יהיו הסעדים בתובענה הייצוגית :
- (1) חיוב המשיבה לחבר את בתי היישוב חוסנייה לתשתית בזק, לרבות תשתית ניחת לקווי טלפון ולאינטרנט ;
- (2) פיצוי חברי הקבוצה על הנזקים שנגרמו להם בשל אי-החיבור לתשתית בזק ;
- (3) מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על מתן הסעד לחברי הקבוצה ;
- ו. להורות, בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד, לרבות משלוח הודעה אישית לחברי הקבוצה, פרסום במקומות בולטים ביישוב חוסנייה ופרסום בעיתונות, וכן להורות כי המשיבה תישא בעלות הפרסום ומשלוח ההודעות ;
- ז. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בנוסח המוצע או בכל שינוי עליו בית המשפט הנכבד יחליט, הכל כפי שייראה בעיני בית המשפט הנכבד ראוי לשם הבטחת ניהול הוגן ויעיל של התובענה הייצוגית ; וכן
- ח. לחייב את המשיבה בהוצאות ובשכר טרחת עורכי הדין.

חלק ראשון - מבוא

1. בקשת האישור עוסקת בענין פשוט – הפרת החובה להניח תשתית בזק. המשיבה היא חברת התקשורת המובילה בישראל. היא פועלת על פי רישיון שניתן לה, שמחייב אותה לספק את שירותיה לכל דורש, ללא תלות במיקום. גם דברי חקיקה מטילים על המשיבה חובה זו. החובה מכונה על ידי העוסקים בתחום – פריסה אוניברסלית. בהתאם לה, המשיבה מחוייבת לחבר את כל היישובים שבמדינת ישראל לתשתית בזק – תשתית ניחת אשר, בין היתר, מקשרת את הלקוח לקווי טלפון ולרשת האינטרנט.
2. הפריסה האוניברסלית נועדה לקדם שוויון, צדק חלוקתי, קירוב הפריפריה למרכז, נייודות חברתית, ושיפור איכות החיים בפריפריה. המשיבה מפרה חובה זו, ומסכלת מטרות חשובות אלה.
3. השימוש בשירותי תקשורת חיוני בהיבטים רבים של חיי האדם. הוא נדרש בקשר לרוב תחומי החיים – חינוך, בריאות, תעסוקה, קשרים חברתיים, צרכנות וכלכלה ועוד. בימינו, הדברים נכונים במיוחד בקשר לחיבור לאינטרנט.
4. הנתק של היישוב חוסנייה מהתשתית יוצר פערים חברתיים ומרחיב פערים קיימים. תופעה זו מוכרת היטב בספרות, ומכונה – הפער הדיגיטלי.
5. לפני שנים רבות תושבי היישוב חוסנייה פנו אל המשיבה וביקשו ממנה לחברם לתשתית. המשיבה לא נענתה לפניות.
6. התושבים סובלים שנים רבות מהתנהלות המשיבה. נגרמים להם נזקים כבדים. בשנה האחרונה הסבל התעצם. עם התפרצות מגיפת הקורונה, ההסתמכות על האינטרנט לצורך קבלת שירותים רבים, גדלה משמעותית.
7. יתרה מכך, רבים מהתושבים נדרשו לעבוד מביתם. הם מתקשים לעשות זאת, עקב מחדלי המשיבה בקשר לפריסת התשתית. תלמידי בית ספר וסטודנטים מתקשים במיוחד, משום שלימודים מבוצעים באמצעות האינטרנט. מחדלי המשיבה מסבים להם פגיעה קשה בזכות הבסיסית לחינוך והשכלה. כתוצאה מכך, נוצר פער בין בני היישוב ובין תלמידים וסטודנטים ממקומות אחרים. המצב הנוכחי מעצים את נזקי בני היישוב ובנותיו, במובנים רבים מאד.
8. התושבים גם סובלים מפגיעה בשירותים הרפואיים. כיום, שירותים רפואיים נסמכים על האינטרנט.
9. הבקשה לאישור התביעה כייצוגית מוגשת, על מנת לממש את זכויות תושבי היישוב להתחבר לתשתית בזק, ועל מנת לפצותם על הנזק החמור שנגרם להם. זהו מקרה מתאים ביותר לבירור בדרך של תביעה ייצוגית. התושבים נתונים במצוקה. חייהם נפגעים באופן משמעותי כתוצאה ממחדלי המשיבה. חלק גדול מהם אינם מודעים לכך שהמשיבה מחויבת לחבר את היישוב לתשתית בזק. גם מי שידע על כך, ודאי מתקשה לצאת למערכה משפטית הדורשת משאבים רבים נגד גורם בעל עצמה, כמו המשיבה.

חלק שני – המשיבה מחויבת לחבר לתשתית הבזק את כל היישובים במדינת ישראל

10. המשיבה היא חברת התקשורת המובילה בישראל. היא מספקת שירותי טלפוניה, קישור לאינטרנט, ועוד. המשיבה פועלת על פי רישיון שניתן לה על ידי שר התקשורת, לפי סעיף 2 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 (להלן: חוק התקשורת).

רישיון כללי ל'בזק', החברה הישראלית לתקשורת בע"מ למתן שירותי בזק פנים-ארציים נייחים מצורף לבקשה זו כנספח 2.

11. חוק התקשורת, הרישיון שהוצא למשיבה וחקיקת משנה, מנהיגים את חובת הפריסה האוניברסלית. זוהי החובה להעמיד את שירותי התקשורת לכל אדם ובכל מקום במדינת ישראל. בדין וחשבון של מרכז המידע והמחקר של הכנסת בנושא "תשתיות אינטרנט נייח ומהירות הגלישה באינטרנט ביישובי פריפריה" מיום 1 בנובמבר 2020, נאמר כי "עקרון האוניברסליות נועד לקדם ערכים של צדק חלוקתי, שוויון, מוביליות חברתית, קירוב הפריפריה למרכז ויצירת איכות חיים בפריפריה" (עמוד 4).

דין וחשבון של מרכז המידע והמחקר של הכנסת בנושא "תשתיות אינטרנט נייח ומהירות הגלישה באינטרנט ביישובי פריפריה" מיום 1 בנובמבר 2020 מצורף לבקשה זו כנספח 3.

12. לפי סעיף 16.1 לרישיון המשיבה, "החברה תקים רשת בזק ציבורית, תקיים, תתחזק ותתפעל אותה בכל ימות השנה ובכל שעות היממה, הן בימי רגיעה והן בשעת-חירום, בהתאם לדרישות הטכניות וטיב השירות ובאופן המאפשר אספקה תקינה וסדירה של שירותי החברה למקבלי שירותיה ולכוחות הבטחון, בכל מקום בישראל בהתאם לרישיון זה".

13. סעיף 20 לרישיון, שכותרתו "אספקת שירותי החברה", מוסיף ומסדיר את חובת הפריסה האוניברסלית -

13.1 סעיף 20.1 קובע כי "למעט השירותים הניתנים על פי סעיף 34, או שירות אחר שייקבע מראש ובכתב בידי השר, תספק החברה את שירותיה לכל דורש, ותעשה כן בהתאם להוראות הדרישות הטכניות וטיב השירות ובהתאם להוראות הדין והרישיון, לרבות הוראות הנוגעות לסדר קדימויות ולזמינות שירותי החברה" (סעיף 34 לרישיון עוסק בשירותים לכוחות הביטחון, ואיננו רלוונטי לענייננו).

13.2 סעיף 20.2 קובע כי "החברה תספק שירותיה כאמור, בתנאים שוויוניים ובלתי מפלים לפי סוג השירות, ללא תלות במיקום מבקש השירות או בעלות הייחודית למתן השירותים לכל מקבל שירות".

13.3 סעיף 20.3 קובע כי "בכפוף לאמור בסעיף 20.1, החלה החברה לספק שירותי בזק תמורת תשלום, תספק החברה שירות זה לכל דורש, לא יאוחר משנים-עשר (12) חודשים מהיום בו החלה באספקת אותו שירות תמורת תשלום; על אף האמור רשאי המנהל לקבוע פרק זמן ארוך יותר, אם ראה הצדקה לכך".

14. מקורות נוספים מטילים על המשיבה חובה זו.

15. על פי תקנה 2 לתקנות הבזק (התקנה, תפעול ותחזוקה), תשמ"ה-1985 (להלן: תקנות התפעול), "החברה תקים מיתקני בזק, תקיימם ותפעילם במטרה לאפשר התחברותו לרשת החברה של מי שמבקש לקבל שירותי בזק מאת החברה וכן במטרה לאפשר שירותי בזק נאות למנויים בכל מקום במדינה".

16. תקנה 18(ג)(3) לתקנות התקשורת (בזק ושידורים) (הליכים ותנאים לקבלת רישיון כללי למתן שירותי בזק פנים-ארציים נייחים), תש"ס-2000 (להלן: תקנות מפ"א), קובעת כי "פיתוח התשתיות והשירותים יושלם לפי לוח זמנים כלהלן: ... (ג) כל השירותים המוצעים יינתנו לכל דורש בכל אזור השירות לא יאוחר משלושים ושישה חודשים ממועד קבלת הרישיון". רישיון המשיבה ניתן ביום 1 במרץ 1994.

17. נוסף על כל אלה, סעיף 2 לצו תקשורת (בזק ושירותים) (קביעת שירות חיוני שנותנת 'בזק', החברה הישראלית לתקשורת בע"מ), תשנ"ז-1997 (להלן: צו התקשורת), קובע כי "שירותי הבזק שהם שירותים חיוניים שהחברה מחויבת לתתם לפי הרישיון הכללי ואינה רשאית להפסיקם, לצמצמם או לפגוע פגיעה אחרת בהם, לרבות בסדירות אספקתם, הם כמפורט להלן: (1) שירות טלפון בסיסי, שירות תשתית, שירות תמסורת ושירות תקשורת נתונים, כהגדרתם בתקנה 1 לתקנות מפ"א, לרבות קישור גומלין (להלן - שירותים בסיסיים) ... (2) שירותים נלווים לשירותים בסיסיים ושירותים אחרים, הכל כמפורט בתוספת הרביעית; (3) שירותי התקנה ותחזוקה של השירותים המנויים בפסקאות (1) ו-(2)".
18. הנה, המשיבה מחוייבת לספק את שירותיה לכל דורש, בכל מקום במדינת ישראל. לחובה זו חשיבות חברתית מהמעלה הראשונה.

חלק שלישי – היישוב חוסנייה ומחדלי המשיבה בחיבורו לתשתית בזק

19. היישוב הבדואי חוסנייה ממוקם בגליל המערבי, ומהווה חלק מהמועצה האזורית משגב. היישוב קיים מלפני קום המדינה, אך הוכר רק בשנת 1996. באותן שנים הוא לא היה מחובר לתשתיות בסיסיות – כבישים ומדרכות, מים, חשמל, תקשורת וביוב. לאחר ההכרה ביישוב, חלק מהתשתיות הונחו.
20. עד מועד הגשת בקשה זו, עשרים וחמש שנים לאחר ההכרה ביישוב, הוא אינו מחובר לתשתית בזק. התושבים אינם יכולים להתקין קווי טלפון בבתיהם, ואף לא להתחבר לרשת האינטרנט. המשיבה אינה טורחת למלא אחר חובת הפריסה האוניברסלית.
21. במהלך השנים, התושבים פנו וביקשו להתחבר לתשתית בזק.
22. למשל, לפי מידע שנמסר למבקש, בשנת 2005 או סמוך לה, הוועד המקומי של היישוב פנה למשיבה, בדרישה להתקין תשתית בזק ביישוב. המשיבה דרשה מהוועד לאסוף חתימות מהתושבים שיעידו על ביקוש לשירותים (דרישה שלא היה לה מקום). הוועד אסף חתימות ושלח אותן למשיבה. לא ניתן מענה. אין בידי המבקש תיעוד של הדברים.
23. במשך השנים בוצעו פניות נוספות אל המשיבה, בקשר לחיבור היישוב לתשתית. פניות אלה לא נענו.
24. בחודש מרץ 2020 התפרצה בישראל מגיפת הקורונה. הוטלו מגבלות רבות, לרבות מגבלות תנועה. תלמידי בתי ספר וסטודנטים נדרשו לקיים את הלימודים באמצעות האינטרנט. עובדים רבים עברו לעבוד מבתיהם. בחלק מהתקופה אף הוטל סגר, ונאסרה היציאה מהבית. הדבר הרע במיוחד את המצב של תושבי חוסנייה. לא עומדת לרשותם תשתית בזק בסיסית.
25. ביום 16 באפריל 2020 חבר הכנסת ד"ר אמטאנס שחאדה שיגר מכתב דחוף לשר התקשורת ושר החינוך. הוא התריע כי אי-חיבור היישוב חוסנייה לתשתיות טלפון ואינטרנט "פוגע וימשיך לפגוע קשות ביכולת התלמידים והסטודנטים ביישוב להמשיך את לימודיהם". עוד נאמר כי "במצב הדברים נמנע מהתושבים לעבוד מהבית, דבר שפוגע בפרנסתם". בשל כך, התבקש באופן דחוף חיבור של היישוב לתשתיות אלה. מכתב של חבר הכנסת אמטאנס שחאדה אל שר התקשורת ושר החינוך מיום 16 באפריל 2020 מצורף לבקשה זו כנספח 4.

26. לא ידוע למבקש אם פנייה זו טופלה. מכל מקום, למרבה הצער, ידוע כי היישוב לא חובר לתשתית בזק.
27. עוד לפני כן, ביום 25 בדצמבר 2019, המבקש, מר חמד סואעד, תושב חוסנייה, הגיש למשרד התקשורת בקשה לקבל כל תוכנית שהוגשה על ידי המשיבה או מי מטעמה ביחס לחיבור היישוב לתשתית. כן התבקשו כל פניה או תכתובת של משרד התקשורת עם המשיבה בקשר ליישוב. ביום 28 ביוני 2020 התקבלה תשובה מטעם הממונה על יישום חוק חופש המידע, תשנ"ח-1988 (להלן: חוק חופש המידע) במשרד התקשורת.
- הבקשה לקבל מידע מיום 25 בדצמבר 2019 מצורפת לבקשה זו כנספח 5.
- התשובה לבקשה לקבל מידע מיום 28 ביוני 2020 מצורפת לבקשה זו כנספח 6.
28. הממונה על יישום חוק חופש המידע הודיע כי נמצא מסמך אחד – סיכום פגישה של נציגי משרד התקשורת עם המנהל הכללי של המשיבה, מיום 4 בדצמבר 2019. מסיכום הפגישה עולה כי המשיבה מנסה לצאת ידי חובתה, על ידי התקנת רשת אלחוטית מסוג גלים מילימטריים. אלה חילופי הדברים שבסיכום הפגישה (נספח 6 לבקשה זו):
- ”מנכ”ל בזק: החברה פנתה למשרד בבקשה לפרוש גלים מילימטריים ביישוב חוסנייה – זה יחשב לה במסגרת הפרישה האוניברסלית.
- מנהל אגף בכיר רישוי: לחברה יש חובת פרישה אוניברסלית על בסיס תשתיות נייחות. לכן קיימת חובת פרישה במקומות בהם אין תשתית מתוקף כך החברה נדרשת לפרוש תשתיות ביישוב חוסנייה. החברה יכולה לפרוש רשת אלחוטית אבל זה לא יחשב כפרישה אוניברסלית. בהתאם להחלטת החברה ניתן לפנות לוועדה מייעצת לפרישה אוניברסלית ולבקש לאפשר חריגות”.
29. נוכח המידע שהתקבל, עוד באותו יום, 28 ביוני 2020, המבקש פנה בבקשה לקבל מידע נוסף, אודות בקשה שהוגשה על ידי המשיבה (אם הוגשה) לוועדת חריגים, ואודות בקשת המשיבה לפרוס מערכת גלים מילימטריים. במענה לכך, נציג הממונה על יישום חוק חופש המידע של משרד התקשורת השיב כי “... בבדיקה עם גורמים נוספים במשרד הוברר כי לא הייתה פניה אל הוועדה המייעצת, ולא נמצא מסמך פניה אחר מלפני מועד הגשת בקשת המידע שלך”.
- תכתובת שהוחלפה בין המבקש לנציג הממונה על יישום חוק חופש המידע מצורפת לבקשה זו כנספח 7.
30. תשובה זו העלתה אצל המבקש חשד, כי קיימים מסמכים נוספים. על כן ביום 3 בספטמבר 2020 הוא הגיש בקשה נוספת, לקבל כל תכתובת או תכנית שהמשיבה הגישה בקשר לחיבור היישוב לתשתית בזק. במענה לכך נמסר למבקש העתק של מכתב מיום 6 במאי 2020, ששלח נציג משרד התקשורת אל המנהל הכללי של המשיבה. המכתב עוסק בבקשה של המשיבה למשרד התקשורת, שהוגשה לאחר שהוועדות המקומיות של היישוב חוסנייה ושני יישובים נוספים פנו אליה. המשיבה ביקשה אישור לספק שירותי אינטרנט באמצעות תשתית אלחוטית ליישוב חוסנייה ולעוד שני יישובים, כאמנה וחורה. במענה לפנייה זו, ניתן למשיבה אישור זמני, לתקופה של שישה חודשים, להתקין מערכת זו. נציג משרד התקשורת עמד גם בהזדמנות זו על החובה להתקין תשתית נייחת (סעיף 5 למכתב) -

”אין אישור זה גורע משאר החובות של בזק על פי רישיונה או כל דין אחר, ובכלל כך חובתה לפרישה קווית של רשת הבזק הציבורית שלה, לכל הציבור בכל הארץ”.

בקשת המבקש לקבל מידע נוסף מיום 3 בספטמבר 2020 מצורפת לבקשה זו כנספח 8.

מכתב נציג משרד התקשורת אל המשיבה מיום 6 במאי 2020 מצורף לבקשה זו כנספח 9.

31. המבקש המשיך לפעול לקבל מידע. ביום 3 בינואר 2021 נמסרו לו מסמכים נוספים - תכתובת בין נציג המשיבה ומנהל תחום רישוי אלחוטי במשרד התקשורת ביחס לחיבור היישוב לתשתית אלחוטית; בקשת המועצה האזורית לחיבור היישוב לתשתית אלחוטית; ובקשת הוועד המקומי לחיבור היישוב אלחוטית. המסמכים הנוספים שהתקבלו אצל המבקש ביום 3 בינואר 2021 מצורפים לבקשה זו כנספח 10.
32. מהמסמכים עולה כי המועצה האזורית והוועד המקומי ביקשו לחבר את היישוב במהירות האפשרית לתשתית אלחוטית. לפי מיטב ידיעת המבקש, בקשה זו נבעה מכך שהמשיבה התנגדה לביצוע חיבור קווי. נציג המשיבה פנה למשרד התקשורת, ביחס לחיבור היישוב לתשתית אלחוטית. נציג משרד התקשורת השיב כי "טרם פורסמה מדיניות משרד התקשורת בעניין עבודה עם ציוד PTMP בתחום ה-V. אי לכך, לא ניתן לספק שירותים מלאים, ובוודאי שלא ע"ב הציוד אותו אתה מציג. במידה ואתה מעוניין לבצע ניסוי טכני או שיווקי אני ואנשי המשרד נעמוד לרשותך".
33. עולה מכך כי המשיבה פעלה לבצע ניסוי טכני או שיווקי, על בסיס תקשורת אלחוטית. היא עשתה מעט מדי ומאוחר מדי. הדבר אינו גורע מהחובה להתקין תשתית מלאה.
34. לסיכום חלק זה, המשיבה מפרה משך שנים רבות את החובה לחבר את היישוב לתשתית הבזק. דרישות חוזרות ונשנות של התושבים אינן מועילות.

חלק רביעי - הנזק הקשה שנגרם לתושבים כתוצאה מאי-חיבור לאינטרנט

35. הנתק של היישוב מתשתית בזק גורם לתושבים נזק עצום. הוא פוגע באפשרות לנהל אורח חיים סביר.
36. שירותים רבים, פרטיים וממשלתיים, מבוססים על תשתית אינטרנט. תושבי היישוב חוסנייה אינם יכולים לקבלם. גם שלל מכשירים דורשים חיבור לאינטרנט. התושבים לא יכולים להשתמש בהם.
37. בראש ובראשונה, התושבים אינם יכולים לעשות שימוש במחשבים ביתיים. רוב השימושים במחשב דורשים חיבור לאינטרנט. בימינו, מחשב ללא חיבור לאינטרנט משול לכלי רכב ללא דלק. התושבים אינם יכולים לקבל מידע שזמין לכל אדם באינטרנט, להשתתף בקורסים אינטרנטיים, להיחשף לאפשרויות תעסוקה, להתעדכן בנעשה, ועוד.
38. הפגיעה קשה במיוחד, נוכח העובדה כי גם תשתית התקשורת האלחוטית ביישוב איננה טובה. בבקשת המועצה האזורית לחיבור היישוב לתשתית זו, נאמר כי "[ש]כיום אין קליטה סלולרית ביישובים" (נספח 10 לבקשה זו).
39. התושבים גם סובלים מפגיעה בשירותי הרפואה. ביישוב פועלת מרפאה פרטית. לצורך מתן הטיפול הרפואי במרפאה נדרש חיבור לאינטרנט. ככל הידוע למבקש, עבור פעילות המרפאה הוצב מתקן מיוחד, שמספק חיבור לאינטרנט, ברמה לא מספקת. פעמים רבות תושבי היישוב מגיעים למרפאה לצורך קבלת טיפול רפואי, אך הטיפול לא ניתן, משום שאין קישור לאינטרנט.
40. הניתוק מהאינטרנט גם פוגע קשות בזכות לחינוך של התושבים וילדיהם.
41. בספרות מקובל לערוך הבחנה בין ארבעה היבטים של הזכות לחינוך - זמינות החינוך, גישה שווה לחינוך, רמת חינוך מתקבלת על הדעת, וחינוך מותאם לגיוון בין האוכלוסיות. ראו לטם פרי-חזן **החינוך החרדי בישראל: בין משפט תרבות ופוליטיקה** 260-261 (2013).

42. המשיבה פוגעת בזמינות החינוך, בגישה השווה לחינוך וכן באיכות החינוך. חלק מהותי וחשוב של הפעילות החינוכית נסמך על קישור לאינטרנט. הדברים נכונים ביחס לכל רמות החינוך - חינוך ילדים ונוער, חינוך אקדמי, חינוך מקצועי, ועוד. תלמידי בית הספר מתקשרים עם המערכות החינוכיות באמצעות האינטרנט. הם גם מקבלים באמצעות האינטרנט מידע לצורך הלימודים. סטודנטים במוסדות אקדמיים נדרשים להיכנס לאתרי קורסים, כדי לקבל גישה למידע. מטלות מבוצעות באמצעות האינטרנט. לא ניתן לתאר שירותי חינוך, ללא קישור לאינטרנט. למרבה הצער, זהו המצב בחוסנייה.
43. עם התפרצות נגיף הקורונה הפגיעה התעצמה. תנועת האזרחים הוגבלה. תלמידי בתי הספר וסטודנטים מחוייבים להתחבר לשיעורים מרחוק. גם מבחנים של מוסדות אקדמיים מתנהלים בשידור חי, באינטרנט. הנתק מהאינטרנט פוגע אנושות בזכות התלמידים לחינוך.
44. לאור התפרצות מגיפת הקורונה, משרד החינוך רתם מומחים לקבוצת חשיבה, שעוסקת בהשלכות הלמידה מרחוק בתקופה זו. לפי דוח שקבוצה זו הגישה ביום 28 ביולי 2020, "נקודת המוצא של כל תוכנית חירום ללמידה מרחוק, ושל כל תוכנית שיגרה המשלבת למידה מקוונת, צריכה להיות מובנת מאליה – ללא מכשירי קצה, ללא תשתיות אינטרנט וללא חיבור יציב אליהן, לא ניתן לקיים למידה מקוונת. הצעד הבסיסי ביותר הוא צמצום הפערים הדיגיטליים. ללא מענה לפערים אלו, לא רק שהפערים הדיגיטליים ... יתרמו להחרפת הפערים בחינוך ולתופעות כגון נשירה, אלא גם שמשרד החינוך מסתכן באי עמידה בחובתו החוקית כלפי כלל ילדי ישראל – החובה להעניק חינוך חינם" (עמוד 25).
- דוח קבוצת החשיבה שכינס משרד החינוך מיום 28 ביולי 2020 מצורף לבקשה זו כנספח 11.
45. הפגיעה ביישוב משמעותית עוד יותר, כפי שציינה המועצה האזורית בפנייתה למשיבה, שכן "...כיום אין קליטה סלולרית בישובים ואי אפשר לבצע 'למידה מרחוק' לכלל תלמידי הישובים המושבתים מלימודים סדירים". המועצה עמדה גם על פגיעה בתלמידים ודרשה "... לעשות כל מאמץ לחבר בהקדם את הישובים לתשתיות חברת בזק ולאפשר לתלמידים בישובים ... ללמוד ככל תלמידי המועצה האזורית משגב וכל תלמידי מדינת ישראל" (נספח 10 לבקשה זו).
46. הנתק מהאינטרנט פוגע קשות גם בחופש העיסוק של התושבים. הזכות לעיסוק חופשי מעוגנת בחוק-יסוד: חופש העיסוק. בימים רגילים, חיבור ביתי לאינטרנט נדרש עבור בעלי מקצוע רבים. גם מועמד לעבודה, אשר איננו מחובר לאינטרנט בביתו, סובל מנחיתות.
47. גם בנוגע לפגיעה בתעסוקה, בתקופת הקורונה חלה החמרה קשה במצב של התושבים. עובדים רבים נדרשו לעבוד מביתם. לצורך כך נדרש חיבור לרשת האינטרנט. תושבי היישוב חוסנייה מתקשים בביצוע העבודה מביתם.
48. הנה, הנתק מהאינטרנט פוגע קשות בחיי תושבי חוסנייה, בכל היבט אפשרי. התושבים אינם מקבלים מידע בסיסי, אשר זמין לכל אזרח באמצעות האינטרנט. שירותי הבריאות נפגעים. חינוך אינו ניתן כסדרו. עובדים אינם יכולים למלא את תפקידם. ואלה רק דוגמאות. חיי התושבים נפגעים קשות. בתקופת הקורונה הפגיעה קשה עוד יותר.
49. גם התושבים שמצליחים מעת לעת להתחבר באמצעות רשתות אלחוטיות, ממצים את מכסת הגלישה שעומדת לרשותם, ונאלצים לשלם עבור הרחבתה. הדבר נובע מכך שאותם תושבים אינם יכולים להתחבר לאינטרנט באמצעות תשתית המשיבה.

50. התנהלות המשיבה יוצרת תחושות של כעס, תסכול ובושה בקרב התושבים. התושבים שייכים לעדה הבדואית, שממילא סובלת מאי-הכרה מופגנת מהחברה הישראלית – מיכל טמיר וגרשון גונטובניק "אתגר המציאות של הקהילה הבדואית בנגב: הכרה בתורת ההכרה" **משפט, חברה ותרבות: משפט, מיעוט וסכסוך לאומי** 429, 477 (2017). הם חשים כי בשל זהותם, המשיבה מזלזלת בהם. כבודם נפגע.
51. מחדלי המשיבה גורמים לפגיעה קשה גם בזכות התושבים לשוויון. חובת הפרישה האוניברסלית נועדה להגן על זכות זו. היא חלה על חיבור לתשתית חשמל, מים, תקשורת, דואר ותחבורה ציבורית. שירותיים ציבוריים חיוניים צריכים להיות זמינים לכל אדם. אין להדיר אף קבוצת אוכלוסייה מקבלתם.
52. זכות השוויון "... קשורה בקשר הדוק לכבוד האדם כמבטא אוטונומיה של הרצון הפרטי, חופש בחירה וחופש פעולה וכיוצא בהם היבטים של כבוד האדם כזכות חוקתית" – בג"ץ 6427/02 **התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת**, פ"ד סא(1) 619, 687 (2006). ראו גם רע"א 10011/17 **מי-טל הנדסה ושירותים בע"מ נ' סלמאן**, פסקה 12 לחוות הדעת של השופט מזוז (פורסם בנבו, 19.08.2019) (להלן: **ענין מי-טל**), וכן אהרן ברק **כבוד האדם - הזכות החוקתית ובנותיה** 688-690 (2014) (להלן: **ברק הזכות החוקתית ובנותיה**).
53. הנתק מתשתית הבזק, ובמיוחד מהאינטרנט, מגדיל פערים חברתיים. תופעה זו מכונה – הפער הדיגיטלי. על פי הספרות, בתהליך רכישת מיומנות ויכולת להפיק תועלת מטכנולוגיה (בענייננו האינטרנט), ניצבים מספר חסמים. חסם ראשון קשור למוטיבציה לשימוש בטכנולוגיה (Motivational Access), וחוסר ההבנה של חשיבותה לצורך קידום האוכלוסייה. חסם שני נוגע להיעדר גישה לטכנולוגיה (Physical Access). חסם שלישי נוגע לכישורים הנדרשים לצורך שימוש בטכנולוגיה חדשה (Skills Access), כך שקיימת גישה לטכנולוגיה אך אין היכולת להפעילה למטרות מועילות. חסם רביעי נוגע לשימוש חסר בטכנולוגיה למטרות מועילות (Usage Access). ראו Jan AGM. Van Dijk, *Digital divide research, achievements and shortcomings*, (2006) *Poetics* 221, 34 (להלן: *Van Dijk Digital divide*).
54. פערים בגישה לטכנולוגיה, בכישורים להשתמש בה, ובזמינותה, יוצרים פערים בחינוך ובהזדמנויות עבודה. מי שאינו מכיר טכנולוגיה ואינו מנצל אותה סובל מפגיעה בהזדמנות להגיע לרווחה כלכלית, חברתית ותרבותית. ראו *Van Dijk Digital divide* בעמודים 230-231, וכן דוח קבוצת החשיבה של משרד החינוך (נספח 11 לבקשה זו) בעמוד 10.
55. מדינת ישראל פועלת להקטין את נזקי הפער הדיגיטלי. חברות תקשורת מחוייבות לחבר לשירותים את כלל האוכלוסייה. כפי שהראינו, נקבע כי המשיבה "תקים רשת בזק ציבורית, תקיים, תתחזק ותתפעל אותה בכל ימות השנה ... בכל מקום בישראל"; " ... תספק ... את שירותיה לכל דורש ...", וכי "החברה תספק שירותיה כאמור, בתנאים שוויוניים ובלתי מפלים לפי סוג השירות, ללא תלות במיקום מבקש השירות..." (סעיפים 20.1 ו-20.2 לרישיון המשיבה, נספח 2 לבקשה זו).
56. המדינה אף מכירה בכך שאין די בחיבור פיזי לתשתית, כדי לצמם את הפער הדיגיטלי, ונדרש מאמץ לצמצום הפערים בכישורי האזרחים בשימוש בטכנולוגיה. עוד בשנת 2002 הוחלט על הקמת פרויקט להב"ה – לצמצום הפער הדיגיטלי בחברה הישראלית. בשנת 2013 הוחלט על הקמת תוכנית נוספת בשם "ישראל דיגיטלית". שתי התוכניות נועדו לספק כישורים לאוכלוסיות השונות כנדרש לגישה למשאבים טכנולוגיים וביחוד שימוש באינטרנט. המדינה השקיעה מאות מיליוני שקלים חדשים בפיתוח התוכניות. עמודים מאתרי אינטרנט ממשלתיים המתארים את פרויקט להב"ה ופרוייקט "ישראל דיגיטלית" מצורפים לבקשה זו כנספח 12.

57. בתוכנית הפעולה המוצגת באתר התוכנית "ישראל דיגיטלית" מוסבר כי "תנאי הכרחי לקיומה של חברה דיגיטלית משגשגת, הוא ביסוסן של תשתיות איתנות, הן בהתייחס לתשתיות תקשורת פיזיות והן לתשתיות תהליכיות תומכות". המשיבה מונעת זאת.
58. גם אי-חיבור לטלפון קווי פוגע בתושבים קשות. מפגיעה קשה במיוחד סובלים אנשים מבוגרים. רבים מהם מתקשים לאמץ טכנולוגיות חדשות, והדבר אף אינו אפשרי בשל קושי להתחבר לאינטרנט. איכות חייהם של האנשים המבוגרים נפגעת. הם נדרשים להסתמך על אנשים אחרים. חירותם נשללת.
59. לסיכום חלק זה, התושבים סובלים רבות מהנתק מתשתית בזק. הם ניזוקים בהיבטים החשובים ביותר של חיי האדם – בריאות, חינוך, תעסוקה, גישה למידע, ועוד. הם אינם יכולים לבצע פעולות בסיסיות. עם התפרצות מגיפת נגיף הקורונה נזקי התושבים מתעצמים. הפער בין התושבים ובין יתר אזרחי ישראל מתרחב בתקופה זו יותר מאשר בימים רגילים.

חלק חמישי - עילות התביעה הייצוגית

60. המחדל של המשיבה, אי-חיבור היישוב לתשתית בזק, מקים לחברי הקבוצה עילות תביעה מצויינות.
61. בראש ובראשונה, קמה עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה. סעיף 63(א) לפקודת הניזקין מורה כי "מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו".
62. המונח "חיקוק" מוגדר בפקודת הפרשנות [נוסח חדש] (להלן: פקודת הפרשנות) כך - "כל חוק וכל תקנה בין שניתנו לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין שניתנו לאחריה; אולם מקום שהמלה 'חיקוק' באה בפקודה או בתקנה שניתנו לפני תחילת תקפה של פקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא פקודה זו". המונח "תקנה" מוגדר בפקודת הפרשנות כך - "תקנה, כלל, חוק עזר, מנשר, אכרזה, צו, הוראה, הודעה, מודעה, או מסמך אחר, שניתנו מאת כל רשות בארץ ישראל או בישראל, בין לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין לאחריה, מכוח חוק, או מכוח אקט של הפרלמנט הבריטי או מכוח דבר-המלך-במועצה, לרבות צו, הוראה, הודעה, מודעה או מסמך אחר שניתנו על יסוד תקנה, כלל או חוק עזר כאמור; אולם מקום שהמלה 'תקנה' באה בחיקוק שניתן לפני תחילת תקפה של פקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא פקודה זו".
63. בהתאם להגדרה זו, הרישיון אשר ניתן למשיבה על ידי שר התקשורת הוא חיקוק. כאמור, המשיבה מפרה את הרישיון. החובה הקבועה בסעיף 20 לרישיון נועדה להגן על הציבור. חיוב לחבר תשתית בזק לכל דורש נועד להגן על ציבור המשתמשים בשירותי הבזק. הדבר מובן מאליו. המשיבה גורמת לתובעים לנזק מאותו סוג שהחיקוק נועד למנוע. על כן, מתגבשת עילת תביעה מצויינת של חברי הקבוצה נגד המשיבה, בגין הפרת חובה חקוקה.
64. ואכן, בתי המשפט אישרו תביעות ייצוגיות בגין הפרה של תנאי רישיונות של חברות תקשורת. ראו ת"צ (מחוזי ירושלים) 11630-05-10 ז'נין נ' פרטנר תקשורת בע"מ (פורסם בנבו, 25.08.2013); ת"צ (מחוזי תל-אביב) 38194-07-10 ספיר נ' פלאפון תקשורת בע"מ (פורסם בנבו, 15.09.2011); ת"צ (מחוזי ירושלים) 29836-11-15 יעקובי נ' 012 סמייל טלקום בע"מ (פורסם בנבו, 13.02.2019); ת"צ (מחוזי מרכז) 6730-04-2012 ג'ונסון נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ (פורסם בנבו, 03.09.2014).

65. עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה קמה גם מכוח סעיף 11(א) לחוק התקשורת, שמורה כי "בעל רשיון יבצע פעולות בזק ויתן שירותי בזק באורח תקין וסדיר על פי הרשיון שהוענק לו ועל פי התקנות והכללים שנקבעו לפי חוק זה". כפי שהראינו, המשיבה מפרה גם את תקנה 2 לתקנות התפעול, ותקנה 18(ג)(3) לתקנות מפ"א וסעיף 2 לצו התקשורת. גם הפרות אלה מקימות עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה.
66. כפי שהראינו, מדובר במחדלים קשים, אשר מסבים לתושבים פגיעה בהבטי החיים החשובים ביותר, כמו חינוך, בריאות ותעסוקה.
67. ביחס לזכות לחינוך, בית המשפט העליון קבע כי "בלא מימוש מלא של הזכות לחינוך נפגע כבודו של האדם, ונפגע קיומו האנושי בכבוד. בלא חינוך, נפגעת יכולתו של האדם לממש את הווייתו האנושית במלואה; פגיעה זו כמוה כפגיעה בזכותו לכבוד אנושי" – בג"ץ 7426/08 טבקה משפט וצדק לעולי אתיופיה נ' שרת החינוך, פ"ד סד(1) 820, 844 (2010) (להלן: ענין טבקה). כן ראו בג"ץ 5373/08 אבו לבדה נ' שרת החינוך, פסקאות 24-27 (פורסם בנבו, 06.02.2011); בג"ץ 1554/95 עמותת "שוחרי גיל"ת" נ' שר החינוך, התרבות והספורט, פ"ד נ(3) 2, 24 (1996); בג"ץ 2599/00 יתד – עמותת הורים לילדי תסמונת דאון נ' משרד החינוך, פ"ד נ(5) 834, 843-844 (2002); בג"ץ 3752/10 רובינשטיין נ' הכנסת (פורסם בנבו, 17.09.2014); ברק הזכות החוקתית ובנותיה, עמוד 813.
68. כידוע, "חשיבותה המיוחדת של הזכות לחינוך נובעת ממקומו של החינוך כערך חיוני למימוש זכויות האדם כפרט, ולמיצוי אישיותו, יכולותיו וכשרונותיו במסגרת האוטונומיה האישית הנתונה לו; החינוך נותן בידי הפרט כוחות התמודדות במאבקי החיים והקיום, ומקנה לו שוויון הזדמנויות בהכשרתו לעתיד" – ענין טבקה, בעמוד 843. הזכות לחינוך עוגנה גם בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, ובחוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000.
69. הדברים יפים גם לפגיעה בשירותי בריאות, ובחופש העיסוק. אין צורך להרחיב על חשיבות הזכות לבריאות ועל חופש העיסוק. המשיבה פוגעת בזכות זו.
70. מחדלי המשיבה מהווים גם הפליה אסורה. סעיף 3(א1) לחוק איסור הפליה קובע כי "מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, לא יפלה בהספקת המוצר או השירות הציבורי במקום העסק, במתן הכניסה למקום הציבורי או במתן שירות במקום הציבורי, מחמת מקום מגורים...".
71. המשיבה מספקת שירותי תקשורת, שהם שירות ציבורי. היא לא מספקת את השירות לתושבי היישוב חוסנייה, בשל מקום מגוריהם. זוהי הפליה המנוגדת לחוק.
72. כידוע, "השוויון הוא ... ערך יסודי עליון בכל תפיסה דמוקרטית המכבדת זכויות אדם, ובלעדיו חברה לא תיחשב כחברה דמוקרטית ומדינה לא תוכל להיקרא כמדינה דמוקרטית" – ענין מי-טל, פסקה 12 לחוות הדעת של השופט מזוז. בית המשפט העליון עמד על החשיבות של ערך זה. ראו בג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג(1) 693, 699 (1969); בג"ץ 910/86 רסלר נ' שר הביטחון, פ"ד מב(2) 441 (1988); בג"ץ 53/96 תשלובת ה. אלוני בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פ"ד נב(2) 1 (1998); דנג"ץ 4191/97 רקנט נ' בית-הדין הארצי לעבודה, פ"ד נד(5) 330, 362 (2000); בג"ץ 4124/00 יקותיאל ז"ל נ' השר לעניני דתות, פ"ד סד(1) 142, 186-187 (2010); בג"ץ 6298/07 רסלר נ' כנסת ישראל, פסקה 18 לחוות הדעת של השופט ארבל (פורסם בנבו, 21.02.2012); בג"ץ 1213/10 ניר נ' יו"ר הכנסת פסקה 11 (פורסם בנבו, 23.02.2012).

73. ערך השוויון הוחל גם על גורמים בשוק הפרטי. ראו ענין **מי-טל** פסקה 37; רע"א 8821/09 **פרוז'אנסקי נ' חברת לילה טוב הפקות בע"מ**, פסקה 18 (פורסם בנבו, 16.11.2011). ביטוי לכך ניתן בחקיקת חוק איסור הפליה, אשר נועד "לקדם את השוויון ולמנוע הפליה בכניסה למקומות ציבוריים ובהספקת מוצרים ושירותים" (סעיף 1).

74. זכות השוויון "... קשורה בקשר הדוק לכבוד האדם כמבטא אוטונומיה של הרצון הפרטי, חופש בחירה וחופש פעולה וכיוצא בהם היבטים של כבוד האדם כזכות חוקתית" – בג"ץ 6427/02 **התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת**, פ"ד סא(1) 619, 687 (2006). ראו גם ענין **מי-טל**, פסקה 12; וכן וברק **הזכות החוקתית ובנותיה**, עמודים 688-690.

75. מחדלי המשיבה מקימים לחברי הקבוצה גם עילת תביעה בגין רשלנות, מכוח סעיף 35 לפקודת הנזיקין. לפי הוראת חוק זו, "עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה".

76. המשיבה עשתה מעשה שבעל רישיון סביר וכשיר לא היה עושה באותן נסיבות (הפרה של תנאי הרישיון), וכן לא עשתה מעשה שבעל רישיון סביר וכשיר היה עושה באותן נסיבות (חיבור היישוב לתשתית בהתאם לחובה ברישיון). המשיבה לא השתמשה במיומנות, ולא נקטה מידת זהירות, שבעל רישיון סביר היה משתמש או נוקט בהן באותן נסיבות. על כן, היא התרשלה. המשיבה נהגה כך ביחס לאדם אחר – תושבי הישוב. המשיבה נושאת בחובה כלפי התושבים. לכן, קמה עילת תביעה בגין רשלנות.

77. לסיכום חלק זה, לחברי הקבוצה עילות תביעה מצוינות.

חלק שישי - הסעדים

78. עילות התביעה מזכות את חברי הקבוצה בסעדים הבאים:

(א) חיוב המשיבה לחבר את בתי היישוב חוסנייה לתשתית בזק, לרבות תשתית ניחת לקווי טלפון ולחיבור לאינטרנט;

(ב) פיצוי חברי הקבוצה על הנזקים שנגרמו להם בשל אי-החיבור לתשתית בזק; וכן

(ג) מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על מתן הסעד לחברי הקבוצה.

79. חיוב המשיבה לחבר את היישוב חוסנייה לתשתית בזק הוא בבחינת המובן מאליו. התושבים זכאים לכך, מכוח חוק התקשורת, רישיון המשיבה, תקנות התפעול, תקנות מפ"א וצו התקשורת. לא ניתן לחלוק על הזכאות לסעד זה.

80. מעבר לכך, התושבים זכאים לפיצוי. הנתק של היישוב מהתשתית פגע ופוגע בתושבים קשות. בין היתר, נפגעו הזכות לבריאות, לחינוך, לתעסוקה, לשוויון, לכבוד, ועוד. סעיף 1 לפקודת הנזיקין מגדיר נזק כך – "אבדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה". התושבים זכאים לפיצוי כספי, בגין הנזק שנגרם להם.

81. למבקש קשה להעריך את סכום הנזק הכולל שנגרם לחברי הקבוצה. עם זאת, ברור כי מדובר בסכומים מהותיים. מאות תושבים סבלו מהנתק מתשתית בזק. המבקש מעריך כי מדובר במיליוני שקלים חדשים, ואף יותר מכך.
82. בשלב הדיון בתביעה ניתן יהיה להוכיח את הזכאות האינדיבידואלית בדרכים שונות. אם הדבר יעורר קושי, ניתן יהיה להורות על מתן סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, בהתאם לסעיף סעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות, או לפצות את חברי הקבוצה בדרך אחרת שתיקבע.
83. בהתאם לתקנות 2(א)(11) ו-2(א)(12) לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010, יש לציין בבקשת אישור את הגמול ושכר הטרחה המבוקשים. המבקש עותר לקבוע גמול בשיעור של 7.5% משווי ההטבה לציבור (בתוספת מס ערך מוסף, אם חל), ושכר טרחה לפי השיעורים שנקבעו בהחלטת בית המשפט העליון בע"א 2046/10 שמש נ' רייכרט (פורסם בנבו, 23.05.2012). באותו ענין נקבע כי "על כל סכום שנגבה בפועל עד ל-5 מיליון ש"ח, ייפסק לטובת בא-הכוח המייצג שכר טרחה בשיעור של 25%; על כל סכום שנגבה בפועל בין 5 מיליון ש"ח עד ל-10 מיליון ש"ח ייפסק שכר טרחה בשיעור של 20%; ועל כל סכום שנגבה בפועל מעל 10 מיליון ש"ח, ייפסק שכר טרחה בשיעור של 15%" (פסקה 16). לענין שווי ההטבה יש להביא בחשבון את ההטבה עקב שינוי ההתנהלות בעתיד. הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים את שכר הטרחה וההוצאות בגין הדיון בבקשת האישור.

חלק שביעי - מתקיימים כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית

84. תובענה זו ממלאת בבירור אחר כל התנאים הדרושים לצורך אישורה כתובענה ייצוגית.
85. הקבוצה המיוצגת תכלול כל אדם אשר גר ביישוב חוסנייה שבגליל המערבי, החל משבע השנים לפני הגשת בקשת האישור ועד הגשת התביעה הייצוגית לאחר אישורה. לחלופין, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה.
86. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית...". בפרט 1 לתוספת השניה נקבעה הקטגוריה הבאה – "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו". המשיבה היא עוסק, ומדובר בעניין שבינה ובין ציבור הלקוחות. כמו כן, בפרט 7 לתוספת השניה נקבעה הקטגוריה הבאה – "תביעה בעילה לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000". התביעה מוגשת גם בגין עילה מכוח חוק איסור אפליה.
87. סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "אלה רשאים להגיש לבית הדין בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן: (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה".

88. המבקש מתגורר ביישוב חוסנייה. הוא סבל וסובל קשות ממחדלי המשיבה בקשר לחיבור היישוב חוסנייה לתשתית הבזק. החל משנת 2018 משפחת המבקש מתגוררת ביישוב. בתקופה זו המבקש היה סטודנט למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, מתמחה במשרד עורכי-דין, ועוזר-הוראה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב. סמוך למועד הגשת בקשת האישור, המבקש מסיים את התמחותו ומתחיל ללמוד לבחינת ההסכמה של לשכת עורכי הדין. כל העיסוקים שתוארו מחייבים חיבור לאינטרנט, אשר איננו עומד לרשות המבקש. בתקופה בה היו נתונים אזרחי ישראל בסגר, נזקי המבקש התעצמו. חלק מהותי מתקופה זו הוא שהה בביתו שביישוב, ללא קישור לתשתית בזק.
89. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה: (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין; (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; ... (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב". תנאים אלה מתקיימים.
90. היסודות של עילות התביעה משותפים לכל חברי קבוצת התובעים. המשיבה נוהגת עם כל חברי הקבוצה באותו אופן. היא מפרה את החובה לחברם לתשתית בזק.
91. לשם בירור עילת התביעה בית המשפט הנכבד יידרש לדון ולהכריע בשאלות המשותפות הבאות – האם המשיבה הפרה את החובות הקבועות ברשיונה; האם המשיבה הפרה את החובות הקבועות בתקנות ובצו; האם קמה לחברי הקבוצה עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה, הפליה ורשלנות; ועוד. ברור כי היסודות המשותפים לחברי קבוצת התובעים מהווים המרכיב העיקרי בהתדיינות זו. המערכת העובדתית והמשפטית, עליה מבוססת הבקשה, משותפת לכל חברי הקבוצה.
92. נוכח הנימוקים שהוצגו, ברור כי קיימת אפשרות סבירה, ואף למעלה מכך, שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה.
93. תביעה ייצוגית מעמידה דרך יעילה והוגנת להכרעה בענין. חברי הקבוצה אינם מחזיקים במומחיות בתחום רגולצית התקשורת. רבים מהם ודאי אינם יודעים כי חלה על המשיבה חובת הפריסה האוניברסלית, וזו מופרת על ידיה. הדבר מקנה למשיבה יתרון משמעותי, והיא עושה בו שימוש לרעה. נוסף על כל אלה, מדובר בחברי קבוצה רבים, והם שייכים לקבוצת אוכלוסיה שסובלת מיחס שלילי מהחברה הישראלית. בנסיבות אלה, ברור כי תביעה ייצוגית מעמידה את הדרך המתאימה ביותר למימוש זכויות חברי הקבוצה.
94. ענינם של חברי הקבוצה מיוצג ומנוהל בדרך הולמת ובתום לב. המבקש פועל על מנת להשיג עבור חברי הקבוצה חיבורם לתשתית בזק, לשם קץ לפגיעה שנגרמת להם בשל כך, וכן להשיג עבורם סעד הולם. האינטרס של המבקש זהה לזה של כלל חברי הקבוצה.
95. לסיכום, כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית מתקיימים בבירור.

חלק שמיני - סוף דבר

96. שנים ארוכות המשיבה הפרה, וממשיכה להפר, את חובתה לחבר את היישוב חוסנייה לתשתית בזק. היא פגעה בתושבים, וממשיכה לפגוע בהם, באופן קשה ביותר. למרבה הצער, כעניין שבעובדה, הרשויות המוסמכות לא דאגו כי המשיבה תקיים חובות כה בסיסיות המוטלות עליה. לצורך זה נדרשת תביעה ייצוגית. הליך כזה גם ישיג הרתעה מתאימה.
97. בקשה זו נתמכת בתצהיר המבקש, מר חמד סואעד, המאמת את העובדות המופיעות בה. לשם הגילוי המלא, מר סואעד מסיים את התמחותו במשרד באי-כוח המבקש וימשיך לעבוד בו.
98. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר את התביעה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, ולהורות כמבוקש בראשית הבקשה.
99. מן הדין ומן הצדק לקבל את הבקשה.

נדב מיאריק עו"ד
רישיון מספר 60349

אהרן רבינוביץ, עו"ד
רישיון מספר 48346
גיל רון, קינן ושות', עורכי דין
באי-כוח המבקש

גיל רון, עו"ד
רישיון מספר 14921